

Izhaja vsak četrtek
in velja s poštnino vred
in v Mariboru s posiljanjem na dom
za celo leto 3 gld.—kr.
, pol leta 1 „, 60 „,
, četr leta — „, 80 „
Naročnina se posilja
opravništvu v škofjanskem poslopu (Bischofshof).
Dležniki tisk. društva dobivajo list brez posebne naročnine.

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v poduk.

Posamesne liste prodaja knjigar Novak na velikem trgu po 5 kr. — Rokopisi se ne vračajo, neplačani listi se ne sprejemajo. —

Za oznanila se plačuje od navadne vrsti, če se natisne enkrat 8 kr., dvakrat 12 kr., trikrat 16 kr.

Pravicoljuben Nemec pa zagrizen nemčur na Slovenskem.

Na Štajerskem imamo že precej staro kmetijsko družbo z sedežem v Gradcu. Družbi se more zraven nekaterih dobrih lastnosti očitati ta slabost, da je močno počasna. Letos meseca februarja obhajala je svoj 54. občni zbor, a to, kar se je takrat razgovarjalo in sklenilo, je družabnikom še le meseca maja v tiskanem zapisniku na znanje dala. Iz tega poizvemo, da se je zborna udeležilo 49 odbornikov, ki so zastopali 63 podružnic. Iz slovenskega Štajerja bilo jih je 14 nayzočih, večjidel samih pohlevnih dušic, ki so tiko čepele v zboru, da ne vemo, ali imajo tenki ali debeli glas. Veselo iznenadil nas je Hugo vitez plem. Berks, posestnik grajščine Reifenstein in predstojnik kmetijske podružnice celjske. Ta gospod je bržas rodom trd Nemec; tem bolj nas je razveselila njegova pravicoljubnost, katero je za Slovence, sred katerih živi, pokazal pri občnem zboru z tem, da se je za gospodarske koristi slovenskega kmeta krepko in zgovorno potegoval. Zraven večih času in potrebam jako primernih nasvetov je zboru nasvetoval: „naj se centralnemu odboru naloži skrb, da se bo sestavilo in izdalo slovensko berilo za kmetijske napredne šole“. Ob enem je več slovenskih knjig, katere mu je vel. častiti kanonik in dekan Žuža izročil, zboru predložil z prošnjo, naj se te knjige prisestavljanju novega slovenskega berila porabijo! Korist, potrebo, in opravičenost Berksovega nasvetu so celo trdi Nemci priznali. Nemški kmet J. Hofer je nasvetoval, naj se porabijo gospodarski sestavki družbinega lista: „Landesbote“ in predsednik baron Washington je v isti namen priporočal sestavke družbinega lista: Štajerski slovenski gospodar. Nasvet viteza Berksa je tedaj bil celo blizu sprejet biti, slovenske napredne gospodarske šole bi bile dobine potrebno jim slovensko gospodarsko berilo. Ali kdor ni temu pritrdil, kdor je celo reč prevrgel, to je bil nemškutar ali nemčur, t. j. človek, ki sred Slovencev in od Slovencev živi pa slovenski nič ne

vé, ampak želi in hoče imeti vse nemško, le nemško. No, in tak človek se je pokazal g. Jos. Rudl, notar v Mahrenbergu. Ta nemški „kulturonosec“ se je oglasil proti vitezu Berksu rekoč: „posebno berilo gledé na gospodarske zadeve je po mojih mislih popolnem nepotrebno. Jaz sam prebivam v Spod. Štajerskem, živim v slovenskem okraju in moram reči, da otroci iz Srbskega in Ruskega k nam vpeljane izraze tako malo razumijo, kakor nemške. Sploh pa je boljše, če se otroci nemških izrazev naučijo, nego srbskih in russkih“. Tako je ta človek blebetal in sodil o slovenščini on, ki ne vé nič slovenski, še menje pa srbski in ruski, in torej blizu nič ne vé, kako podobni so si slovenski jeziki sploh. Toda večini nemških odbornikov je slovenskega „parkelna“ na steno naslikal, katerega se je res toliko ustrašila, da je popolnem upravičeni predlog poštenega, pametnega in pravicoljubnega Nemca viteza Berksa — zavrgla. Štajerska kmetijska družba bo tedaj sicer še dalje pobirala denarjev od Slovencev, a za slovensko gospodarsko berilo ne bo skrbela.

Vitez Berks se pa ni dal z propadom prvega svojega nasveta splašiti; marveč je stavil drug, tudi času primeren in potreben predlog, namreč: centralni odbor naj skuša pridobiti takega slovanski govorečega potnega učitelja, ki bo zmožen ne samo v sadje- in vinoreji (g. Kalman), ampak tudi v žvinoreji, o pridelovanju krmenskih rastlin in popravljanju travnikov razlagati“. Mož je svoj predlog zagovarjal rekoč: „tukaj ne velja in se ne gre za srbske in ruske izraze, kakor g. Rudl misli, ampak da kmetskemu ljudstvu pomagamo z podukom in nasveti, kar je pri slovenskem kmetu edino le zomočjo slovenščine dosegljivo. Kmetijska družba nima samo skrbeti za izobražene (velike) posestnike, ampak pred vsem njej je naloga, skušnje umnega kmetovanja med prosto ljudstvo širiti, in v ta namen nam je treba potnega učitelja, ki je slovenščine popolnem zmožen. To menda, gospoda, mi bodete vendar priznali, da pri kmetih na Spod. Štajerskem ne opravimo celo nič, ako k njim ne

govorimo slovenski!“ Ove besede so bile tako tehtne, da so celo g. Rudl na pobile in mu usta zaprle, le nekaj malega je zoper nasvet mrmral in naposlед rekel: „za (slovensko) ljudstvo je boljše, če se uči v Avstriji obstoječega kulturnega jezika“ t. j. nemškega (in magjarskega?). Ker je vitezu Berksu še g. Pairhuber, predsednikov namestnik, pritrdil, bil je nasvet sprejet, in za slovenske kmete se bo priskrbel potni učitelj, slovenščine popolnem zmožen. Služba takega učitelja bila je do 6. maja t. l. razpisana; plača znaša 1500 fl. Poštenemu, pravicoljubnemu Nemcu vitezu Berksu pa gre res javno priznanje in zahvala za njegovo možko in prav avstrijansko obnašanje. Brž ko bo v Avstriji obveljala beseda vsem narodom pravičnih mož, preneha cesarstvu nevarno razdraženje, srd in borba med njimi. Zaželeni mir med narodi je le na podlagi stroge, mednarodne pravice mogoč! G. Rudl, ki v „slovenskem okraju“ živeč slovenske besede ne trpi in za „kulturni jezik“ gori, pa bi svetovali, da pobere hitrej ko mogoče šila in kopita ter se preseli v okraj, kder bodo na njegova „germanska“ ušesa udarjali edino le blagozvučni glasovi „kulturnega jezika“ n. pr. „wos gai'st m'r fr main schiesprigl“ ali: „d'E Soaten is e oa, iez is s'A á oa“, ali „hai ond strue hon i gmue“. Krempel: Dogodivšina Štajerske zemlje str. 236.

Gospodarske stvari.

Zlata ruda pri kmetih.

Grad Blansko na Moravskem je last grofa Hugona Solm-Reiferscheida. Ta veliki posestnik ima ondi tudi več fabrik, kder dobiva 1000—1200 delavcev vedno dovolj dela in zaslужka. Za te delavce je priredil takih stranišč z podstavljenimi sodiči, da se vsi jihovi telesni izločki zamorejo brez velikih sitnob na gnojišče odpravljati. To gnojišče je toliko, da se nanj razgrne gnoj od 40 krav mlekaric, 20 volov, 8 konj, nekoliko svinj, kokoši in gosek. Na gnej se potem razgrnejo človeški izločki iz gori omenjenih stranišč ter se cela plast hitro pokrije z gipsom, ali pepelom, žaginem in zemljo, da se nepovoljni smrad takoj zadusi. Ves kup se potem večkrat z gnojnico poškropi in premeče in tako pridela veliko najboljšega gnoja. Grof Reifferscheid ima daleč okrog najlepše njive, kder vse čudovito bujno raste in obilno obrodi. Mogoče da nam tukaj marsikdo taho ugovarja misleč: dobro, tako zamorejo bogati grofje in veliki posestniki delati, ali kaj hočemo tukaj ubogi kmetje in mali posestniki storiti? No, nič druga, kakor isto, vendar v menjših razmerah. Tudi najmenši posestnik zamore, če le hoče, telesne izločke svoje rodbine zbirati in na gnojišče spravljati, ga z zemljou pokrivati in tako hlevni gnoj množiti in boljšati. Sicer je res, da zlato iz te kmetijske rude loviti občutljivemu nosu ni prijetno delo. Toda pri-

vaditi se temu človek tudi nekoliko zamore in delo ne traja dolgo, posebno če se poslužuje sodičev namesto straniščnih jam, kar je iz mnogo razlogov priporočanja vredno. Polni sodič se vzame iz stranišča, nad gnojiščem izprazni in zopet na prejšnjem mestu podstavi. Smrad se mnogo zmanjša, ako se na dno praznega sodiča vsiplje nekoliko gipsa. Na gnojišču se pa izločki lepo enakomerno čez ves gnoj razgrnejo, vrhka se natrosi pepela, žaginja, smetja, gipsa, prsti, sploh vsega, kar je za napravo komposta ali mešanega gnoja porabno. Na ta način se pripravi in priskrbi njivam, vrtom in vinogradom takega gnoja, da ga ne bo noben posestnik opuščal pridelovati, kateri je le en samkrat to poskusil. Posestniki blizu mest, trgov, kosarn, šol itd. imajo priliko zastonj ali vsaj le za male stroške neizmerno veliko dobička za svoja izpita zemljisiča pridobiti! Eden izmed rimskih cesarjev je nekdaj tudi stranišča v Rimu obdačil; to se je pa celo njegovemu sinu močno zamerilo; toda oče je vzel iz žepa zlat, ga sinu pod nos podrljal rekoč: ali ti ovi zlat tudi smrdi? Porabljenje človeških izločkov za pognojevanje njiv in vinogradov ni prijetno delo, ali koristno je in hasnivo močno. Naj se nam torej ne vnoža iz takih zlatih rud zajemati!

Zakaj so detelje dostikrat tako slabe.

II. Druga napaka, ki lepo in bujno rast detelišč dostikrat ovira, je prepozna posejatev. Če se detelja v ozimino seje, se sme to zgoditi brž ko je sneg skopnel in se sme na njivo stopiti. Seme najde dosti vlage, mlade rastlinice najdejo dosti zavetja za močno razraščeno ozimino. Kaljenje in rast je detelji zagotovljena. Vedno bolj toraj opuščajo posejatev detelje v jarino in jo rajši v ozimino sejejo in sicer v rž — rž je primernejša od pšenice — detelja se tudi pod ržjo premočno ne obraste, ko pa je ozimina pozeta in pospravljena, se popravi, močno obraste in še tisto leto srednjo košnjo da. Tudi sejavni kolobar postane z tem dosti bolj živahen in gibljiv, kakor pa če se drži pravila, da mora detelja v jarino priti. Ako potem po 2letni rasti detelji jarina sledi, ima kmetovavec jedno košnjo in obilno jesensko pašo, kakor pa, če ozimina detelji sledi. Kar se posejatve v jarino tiče, mora se seme jarega žita prej posejati, da more toto žito, ko je že nekaj se obrasio, mladi detelji zavetje biti. Vlage ima njiva dosti, žito se prej požanje in detelja se še tisto jesen kosit da. Popasti pa mlado deteljo ne kaže, ker živila na paši še bolj slabo deteljo preveč potepta. Če je pa lega bolj suha in tudi vreme suho tako se deteljno seme z žitom vred poseje, če pa je vreme mokro, se z deteljo seme počakati, dokler da žito ozeleni in more mlado deteljo varovati, vendar pa tudi detelja zavetnega žita v rasti ne prehititi, ali da se sploh prebuju pod žitom ne razvija. Nekaj mokrote je vselej boljše, ko prevelika suša. Naj se toraj na čas posejatve posebno skrbno in pazno

gleda in naj se posejatev ne odlaga na dolgo klop. Marsikteri kmetovavec je žito že posejal, deteljega semena pa še nima doma. Kolikor prej se detelja prime in požene, toliko boljše je, kolikor počasneje, toliko več semena je šlo v zgubo in toliko bolj redka je potem deteljna rast. Dokler je še med zavetnim sadežem prst videti, more deteljno seme med njim na zemljo pasti in dotle se še sme deteljno seme zavetnemu žitu, kakor pravijo na glavo posejati, seveda le, če je zemlja dosti vlažna; pozneje ga dosti med listjem obvisi. Pravilo pa je, da se detelja boljše prej, ko prekesno seje. Rana setev daje obilno žetev. Kdor pa deteljo prepozno seje, bode se prej ko ne pri kositvi kesal.

3. Tretja napaka je krivo in napačno spravljanje deteljnega semena pod zemljo in pomanjkljiva izbirčnost pri izbiri zavetnega sadeža. Pravi se sicer: detelja se tal prijema, to je resnica, ki nas uči deteljno seme tako plitvo, ko mogoče ali celo ne pod zemljo spraviti. Le v suhih legah kaže ga povlačiti, ali zavaljati; na mokrih njivah je zadosti, seme na njivo posejati, ko je drugo žito že vsejano in pospravljeno. Ko bi zemljo po pričakanim dežju skorja prevlekla vsled nagle in hude vročin, je dobro žito in posejano deteljno seme rahlo zbrano povleči. To bode obema rastlinoma na korist. Skrbeti pa je, da se prenaglo in na enkrat na zeleno klajo ne prestopi. Treba je posebno sprva še vedno nekaj suhe klaje primešavati, da se živila takoj polagoma zelenega privadi in ne zboli.

Kako preslico na travnikih pokončati. Preslica, tudi konjski rep ali hvašč (*Equisetum arvense*) imenovan, travniški plevel se da le težko pregnati, kjer se je enkrat zaredil. Zareja se pa najbolj tam, kjer je zemlja sploh ali vsaj v svojih spodnjih plasteh močvirnata. Preslica zareja korenine v veliki globočini včasih šest metrov globoko pod površino in se tam v več postranskih korenin razkošati. Pokončati se more toraj le tedaj, če se ji živelj, za kterega je prav za prav rekel bi vstvarjena, namreč v zemlji stoeča voda, vzame. Po drenaži se sicer dajo močvirnata zemljišča usušiti, vendar je globokim koreninam tudi z tem sredstvom včasih težko do živega priti. Predno se toraj k odvodnjenu prestopi, je treba prej preiskati, iz ktere globočine preslica prihaja, da se ve, kako globoko se morajo odvodivne cevi položiti, da pridejo pod preslične korenine, ki se potem usušé. V posušeni zemlji se preslica pomanjša, vendar pa se mora travnik še prav močno pognojiti in tako rast dobrih travnih rastlin pospešiti. Močna rast dobrih travnih rastlin manjša in duši preslico. Ker korenine preslične globočeje ležé, kakor korenine drugih trav, jim gnoj malo ali celo nič ne koristi, med tem ko pri bujnejši rasti dobre trave preslica zaostane. Tako dobi seno več odstotkov dobre trave, pa v razmeri manj

odstotkov preslice, kar seno potem tudi manj škodljivo naredi. Vendar pa je dobro tako seno, v katerem je še kaj preslice, rajši konjem, ko mlečnim kravam pokladati. Tudi ovce ga smejo jesti.

Gospodarske in tržne novosti. Zimine in jarine kažejo dobro po celi Avstriji kakor tudi sploh po vsej Evropi: deteljišča in travniki obetajo obilo najlepše krme, sadunosno drevje in hmel je krasno cvetelo, in hladno vreme, ki je nekoliko potegnilo, je mnogo škodljivega mrčesja pokončalo tako, da bo obilo črešenj, jabelk, hrušek in hmelovega sadu. Slive so polne, a mnogo slivovega drevja se je posušilo. Vinogradi lepo kažejo povsod, če izvzamemo južno Tirolsko, kder je mnogo trsja nemila zima pokončala. Vsled ugodnega stanja novih pridelkov se ni čuditi, ako zrnska itd. cena vedno bolj leze nazaj; vendar veliko bolj ne bo pala, ker so ljudje svoje zaloge starega zrnja itd. že precej razprodali. Posušene slive (češplje) so drage, 25—31 fl. novi cent. Seno velja v Mariboru čez 3 fl. meterski ali novi cent. Govedina se je podražala, teletina je pa boljši kup, jagneta veljajo po 6—12 fl. par. Vino lanjsko sedaj 2. ali 3krat pretakajo in cena se bo odločila na slabše ali boljše brž, ko bo razvidno, kako bo letos vinška trta ocvetela in točam všla. Mraza se njej menda ni bati več. Kabrnkov se povsod veliko nalega. Okoli Maribora smo imeli točo brez znatne škode, huj je baje bilo v Makolski fari in sploh okoli Slov. Bistrice (?!).

Izvrstno knjigo za izobražene vinogradarje izdal je v nemškem jeziku mariborske vinorejske šole ravnatelj, g. Hermann Göthe. Naslov se glasi: Handbuch der Ampelographie. Beschreibung der bis jetzt bekannten Traubenvarietäten Europas u. Amerikas mit genauer Angabe ihrer Merkmale, Synonymen, Culturbedingungen, Verwendungsart etc. Ein sicherer Leitfaden für Bestimmung und Auswahl der Rebsorten. Verlag Leykam in Graz. Preis 4 fl. 50 kr.

Sejmovi. 27. maja Arvež, Cmurek, Rogatec; 29. maja Konjice, sv. Lovrenc v Slov. goric. 31. maja Ročica.

Dopisi.

Iz Celja. (Tukajšnja hranilnica) je objavila svoj račun od l. 1877. Iz njega poizvemo, da je lani 2582 ljudi vložilo 438.104 fl., a 3711 izvzelo 584.031 gld. Posojila na posestva so se dovolila samo 13 ljudem ali strankam v znesku 121.077 fl. Na menjice je hranilnica 1362 strankam posodila 681.814 fl., med tem ko se je na 1457 menjic izposojeni denar v znesku 742.146 fl. zavodu zopet vrnol. V blagajnici je koncem leta 1877. bilo gotovine 32.961 fl. 96½ kr. Reservni

fond je imel l. 1876. denarjev 127.250 fl. $17\frac{1}{2}$ kr. Z tem denarjem se je l. 1877. pridobilo 8347 fl. 75 kr. Ako se ta znesek in lanjski hranilnični dobiček v znesku 6329 fl. 61 kr. prišteje, tedaj je ob koncu l. 1877. rezervni fond narastel do 141.927 fl. $53\frac{1}{2}$ kr. Hranilnica je za l. 1879. sklenola dve prenaredbi. Prvič se bodo uvedle nove hranilnične knjižice, podobne gračkim in dunajskim; drugič pa se je sklenolo posojila na posestva tako izdajati, da bo se najeti in vknjiženi dolg zamogel v 46 polletnih obrokih popolnem z obresti vred, se ve da pri rednem vplačevanji, poplačati, t. j. v 23 letih. Vsakemu bo hranilnica naložila 8% letnino (anuiteto) tako, da bo imel ob začetku vsakega polletja 4% vplačati: 3% za obresti, 1% pa za dolg. Ta prenaredba je že pri mnogih hranilnicah v navadi in bo tudi gledé celjske hranilnice marsikomu ugajala!

Iz Šmarijske fare pri Šaleku. (Slabi z gledi) najdejo hipoma posnemalcev, dobri pa le počasno in še to jako težavno. Nekaj časa sem se godijo pri nas reči, kakoršnih prej gotovo ni bilo. Pri tem so se k nam od inod, in žali Bog le prehitrih posnemalcev najšle. Nedavno so v Šaleku kmetu konjiča iz hleva ukradli o belem dnevu. Sel je brez vsega sledu. Pred nekoliko dnevi so že zopet vbogej krčmarici na večer vzeli lepo brejo kravo, zginola je tudi brez sledu! Pokradli so tudi iz kuhinje meso, ki se je ondi sušilo. Radi teh tatvin in nekih beguncev iz celjske ječe prišlo je 10. maja okoli 20 žandarjev. V bližnji Lokavici so, še ni dolgo, očeta 6 otrok z kolom ubili, da ta je mrtev obležal. Ljudje postajajo čedalje večji divjaki!

Iz Ljubna. (Starši kaznovani). Nihče nam Slovencem po pravici očitati ne more, da bi za dobre vrlega šolskega poduka ne marali. Marveč želimo in tirjamo, da se otroci v šolah kaj naučijo. Znamo tudi, da je v dosegu tega namena zraven pridnega učitelja potrebno otroke pridno v šolo pošiljati, kar tudi storimo, kolikor nam je mogoče. Ali mnogokrat to nikakor ni mogoče. pridejo že take zapreke, katerih najboljša volja staršev odpraviti ne more. Zato pa je tukaj sedaj mnogo staršev močno razdraženih, ker so bili od učitelja v drugem razredu zarad muduega pošiljanja otrok v šolo pri okrajnem šolskem svetu zatoženi in od tega z platežem kaznovani. Za denar je itak grozna sila, sedaj pa še take kazni plačevati, to je vendar hudo! Čudno, da ljudje toliko tožijo o neubogljivosti mladine, tega pa ne pomislico, da se po kaznovanju staršev tukaj ruši potrebna veljavnost in dostojnost očetom in materam, ker pred lastnimi otroci stojijo kot brezobzirno kaznovani grešniki in prestopniki šolskih postav. Prej se je na veljavno četrte božje zapovedi gotovo boljše in opazniše skrbelo! Želja po prenaredbi sedanjih na mnogo strani nepovoljnih šolskih razmer je vedno večja!

Politični ogled.

Avstrijske dežele. Še vedno ni jasno, ali dobimo vojsko ali ne, tudi to ni razkrito, ali jo bodo imeli zoper Ruse ali zoper Turke, Italijane, Nemce? To pa je gotovo, da se delajo bojne priprave; od 60 milijonov, katerih še pa dunajski državni zbor ni dovolil in svitli cesar potrošenja tudi potrditi ni mogel, se je vendarle že izdal 30 milijonov in že se slišijo glasovi, da bo 60 milijonov premalo in da se bo 30 milijonov tirjalo več. Tako beremo po raznih novinah, ki tudi poročajo, kako se šance okoli Pole utvrdujejo pa tudi okoli Gravove v Dalmaciji, kako v Kotar in v tamošnjih 32 trdnjavic prevaja ogromno streljiva, kako se vse vojno brodovje oroža, kako so na Erdeljsko bile odposlane 3 ženijske kompanije, da z šancami zavarjejo soteske in prehode v Rumunijo. Celovladini listi trdijo, da se Avstrija še vedno pogaja z Turčijo zastran zasedenja Bosnije in Hercegovine, tudi so isti listi poročali, da bo Avstrija vsakako Črnogorcem vzela Antivar, ker ne more trpeti, da bi črnogorska knježevina segala do morja, in naposled je slišati, da generalna komanda Vojaške granice zbira uradnikov, zlasti Sloveucev, za Bosnijo. Da se nekaj kuha, to nam priča tudi nena-vadna naglica, z katero magjarski in dunajski državni zbor skušata dognati novo nagodbo, vsaj do 30. junija. Znani Kaiserfeld-Blagotinšek, eden izmed botrov dualizma, je sicer jamral o nesreči nove nagodbe, a zavolj nevarnih zunanjih in znotranjih zadev se je vendar odločil za njo. — Čehove so v Pragi slavili hvaležno svojega narodnega buditelja, profesorja Jungmana, ki je zraven drugih zaslug tudi največji slovar českega jezika po neizmerinem trudu sam nabral in sestavil. V zlati Pragi so mu postavili dosten spomenik in ga te dni z primerno svečanostjo odkrili. — Nevarni socijalisti, kajih eden je na nemškega cesarja revolver sprožil, širijo se tudi po Avstriji med obupnimi delavci in malimi posestniki; samo na Českem štejejo 40 socijalističnih društev in na Dunaju izhajajo 4 socijalisti, v Budimpeštu pa 3. — Pohvala, katero so svitli cesar izrekli goriškim Slovencem za izjave udanosti, je kranjske nemčurje tako razdražila, da so posebno v ljubljanskem „Tagblattu“ res blatno in grdo začeli na Slovence psovati češ, da so ti izdajice, panslavisti, ki s Rusom držijo. To je neumno lajanje nemčurskih prusakov, katerim se izdajiske sline po pruski Nemčiji tako očitno in ostudno cedijo, da je res že sramota, da se v Avstriji to trpi. — Reguliranje Save pri Brežicah itd. se žuga slabo obnesti, 130.000 fl. je stalo, pomagalo pa nič, voda dere tako, kakor poprej, denar je v resnici v vodo vržen. Iz Bosnije so v Hrvatsko začeli bežati celo turški vojaki, ker jim turška vlada nima kaj jesti dati. Nevolja v Bosniji je grozna! Ropanju, požiganju, umarjanju ni konca ne kraja!

Vnanje države. Šv. oče Leon XIII. so na jetrah nekoliko zboleli; govorica je, da se bodo zarad poletne vročine preselili iz Rima v grad Gandolfo ali v samostan Monte-casino. Nemškemu cesarju so čestitali, da je srečno smrti všel; cesar se je po ministru Bismarku dal zahvaliti. Preganjani katoličani so tudi cesarju čestitali in ga prosili, naj odneha od preganjanja, ter so izrekli, da mu vsakako zvesti ostanejo. Pismo je veliko tisoč katoličkih mož podpisalo, in ni ostalo celo brez uspeha. Kajti najbujši nasilnik katoličanov, minister Falk, če ministrovanje odložiti, ž njim pa tudi vsi drugi ministri. Ob enem je cesar ukazal ostrih postav osnovati zoper socijaliste, kdor se bo le količaj zmezil, bo zaprt na 3 mesece. To pa ne bo pomagalo; tirjatve socijalistov, kolikor merijo zoper liberalno izsesavanje ljudstva, so gotovo opravičene in jim bo treba ustreči, sicer pride brez dvombe do strahovite revolucije. Zgolj policijsko strahovanje bo socijaliste še bolj razdražilo in tajne zarote pospeševalo. Svet se mnogo čudi sijajnemu poslanstvu, katero je Marokanski sultan v Afriki do nemškega cesarja poslal. Pravijo, da išče Nemčija ondi ladijišča ali luke za svojo brodovje; to se bo Angležem zopet nepovoljno pod nos pokadilo. — Italijanska vlada je vzela 10 milijonov lir na posodo za izvršenje vojnih priprav. — Francoski freimaurerji so hotli celej deželi vsiliti obhajanje stoletnice bogakletnega Voltairea; to je pa Francozem vendar bilo preveč, zlasti ko so po škofu Dupanloupou in drugih pisateljih izvedeli, kako se je grdobni Voltaire ne samo iz Boga, Kristusa, Marije itd. norca delal, ampak tudi ves francoski narod zasramoval češ, da je narod samih „ofov“, bikov in kozlov, sploh dr. kov narod. Freimaurerska vero in narod sramotivna svečanost izostane. — Velikanska rabuka je nastala na Angleškem v mestu Blackburne, 100.000 delavcev se je vzdignilo zoper fabrikante, grozno razsajalo, vse razdjalo in hotlo gospodarje pobiti; več regimentov vojakov je ljudi komaj pomirilo, mnogo delavcev je bilo postreljenih. — Srbski knez Milan je Topolske zarotnike pomilostil. — Perzijski šah je došel v Petrograd. — Japonski prvi minister je pa v neki vstaji bil ubit.

Turške homatije. Grof Šuvalov je bil pri ruskem caru, mu vse razložil o namerah angleških in se vrača zopet nad Berolin na Angleško. Kajda mu je ruski car naročil, ali se bo Rusija z Anglijo porazumila, ali pride do vojske med njima, to se bo sedaj kmalu odločilo. Pred Carigradom so se Rusi do $\frac{1}{2}$ ure k mestu pomeknoli, Angleži pa z brodovjem do 4 ure. V mestu je nastal zoper sultana punt, ki je pa bil kmalu zadušen; 25 ljudi je mrtvih ostalo. Zoper Rodopske vstaše se strahovito postopa, srditi Bulgari so 11 turških vasi požgali in Turke vse poklali, v Adrijanopelu pa so Rusi dali 65 Turkov obesiti; Sofijo so Srbi zasedli. Angleži so se začeli ruskih mornarjev, v Ameriko odposlanih, vendarle batiti. Kajti v Indiji, v

Ameriki, v velikem ocejanu utvrdujejo angleške naselbine. Zvedeli so namreč, da so Rusi v Ameriki nakupili 43 ladijij in da jih hočejo 130 nakupiti in ž njimi naglo planiti na lov, brž ko vojska pokne; 30.000 angleških lesenih ladijij z blagom plava po morjih in so tedaj hipoma v največji nevarnosti zaplenjene ali uničene biti; angleška kupčija bi silno trpela!

Za poduk in kratek čas.

Celje in njegova okolica.

(Zgodovinsko - krajevna črtica.)

VIII. Ko so celjski grofi Celje dobili, bilo je na pol razdrto, majhno selo brez kake pravice. Z celjskimi grofi pa je tudi Celje rastlo po obsegu in veljavi; Friderik II. ga je obdal s trdnim obzidjem in mu podaril mestne pravice. Avstrijski vladarji so mu stare pravice potrdili in še novih dodali. V tem času so bile skoro vse celjske cerkve pozidane; dokaz, da se je tudi krščanski duh med Celjani vtrdil in vkreplil. Farna cerkev je bila pozidana l. 1482., kapucinski samostan postavljen l. 1611. in cerkev posvečena l. 1615.; cerkev sv. Maksimilijana pa v tem času ponovljena. Velika nadloga so Evropi takrat bili divji Turki. Do Celja so prišli prvokrat l. 1471. skoz Kranjsko. Povsod so ropali, morili, požigali in ljudi lovili ter jih seboj v sužnost vlekli. Ko so imeli zadosti, so prostovoljno odšli ali so bili napadeni. Taki turški pohodi so se ponavljali v l. 1473, 1480, 1489, 1492 in 1529. Druga nadloga so bili puntaški kmetje. Stiskani kmetje so večkrat vstali za svojo „staro pravdo“ in tudi okoli Celja hudo razsajali; pa vselej so bili premagani in strašno kaznovani. Prvokrat so se zdignoli l. 1516. ter razrušivi mnogo gradov in trgov so trdno obzidano Celje oblegli; ali grof Sigismund Ditrichstein in Juri Herberstein sta jih pri Brežicah natepla, mnogo pobila, obesila, 136 pa v Gradec odpeljala, kder so jih obsodili in obesili. Drugokrat so kmetje vstali l. 1573., pa tudi zdaj so bili od Jurija Šratenbaha pri Pilštajnu premagani. Njihovega vodjo Iliję je Šratenbah v Celje pripeljal, potem pa poslal v Zagreb, kder so ga na grozni način umorili; posadili so ga na razbeljen žezezen tron in mu djali razbeljeno žezezeno krono na glavo. V drugi polovici 16. stoletja je mnogo Celjanov zmotila Lutrova kriva vera. Glavni razširjatelj jej je bil Primož Trubar, duhovnik pri cerkvi sv. Maksimilijana. Skoro celo mesto je bilo za novo vero pridobljeno, na Goučah blizu Žalca in začetka v Žalcu so si postavili svoja tempeljna, ktera pa sta bila razrušena, ko je ljubljanski škof Tomaž Hren l. 1600. skoro vse krivoverce zopet k pravi veri spreobrnol. Daljna nadloga za Celje je bila kuga, ki je morila ljudi večkrat, najhujše v l. 1474, 1542, 1647 in 1679. V tem letu so Celjani vsled obljube postavili cer-

kev sv. Jožefa, naj bi jih Bog po njegovi priprošnji obvaroval kuge, in na ta spomin še se zdaj na den sv. Marka pri sv. Jožefu sv. meša bere. Koliko je mesto po povodnji trpelo, razvidimo iz sledečih zaznamovanj. V letu 1256. je od spomlad do srede julija tako deževalo, da je cela Savinjska dolina bila podobna velikemu jezeru. L. 1550. je v začetku septembra Savinja tako narastla, da je vsled tega velika draginja nastala. Največa povodenj je pa bila l. 1692. Kajti za staro bolenišnico še zdaj vzdian kamen kaže, kako visoko da je segala voda. L. 1687. je Savinja celjski most odnesla. Velika voda je bila še v l. 1770, 1805, 1807, 1814, 1820 in 1824. Poznejše povodnji pa še Celjani sami pomnijo. Konci preteklega in v začetku tega stoletja je dosti prestalo Celje od francoskih vojščakov. Trikrat so francoske čete marširale skoz Celje, namreč l. 1797, 1905 in 1809. Koliko nadlog in težav je vsled tega mesto prepretrpelo, vidimo iz tega, da je 29. decembra 1805. vojskovodja Marmont od mesta zahteval 2400 porcijonov kruha, 2400 funtov riža, 1000 funtov soli, 1200 funtov govedine, 15.000 poličev vina, 1200 centov sena in 30 parov šolnjev. Poleg tega mu je morala okolica dati 200 konj in 70.000 gld. denarja. Najhujše pa je mestu ogenj prizadeval. Leta 1448. ste pogorele sedajna gosposka in kolodvorska ulica. Stara pisma celjskega mesta je skoro vsa ogenj pokončal, od drugod pa izvemo, da so bili veliki požari v l. 1502, 1510. in 1534. L. 1687. je pokončal ogenj večji del mesta. Pozneje je gorelo v l. 1783. in 1794; najhujše pa l. 1798., ko je samo 5 hiš ostalo, vse drugo je pogorelo. Od potlej je večjega požara mesto bilo obvarovano in zato se je precej lepo in snažno pozidalo, samo tlak še ni tak, kakoršen pristoja mestu, v ktero vsako leto pride toliko ptujcev, kakor v Celje. Bližnje kopeli v Dobrni, potem Laške in Rimske toplice in v zadnjem času tudi Savinjske kopeli v Celje vsako leto več ptujcev privabijo. Zavolj tega bodo morali Celjani v prihodnje bolj gledati na zunajno podobo hramov, na ravni tlak po ulicah in spleh na vse, kar ptujec v mestu zahteva, kamor si pride iz večjih mest počivat ali se vedrit.

Smešničar 21. Pijancu po cesti tavajočemu padne klobuk raz glave na tla. Mož pred njim obstoji in tako modrije: klobuk! ako se jaz za teboj pripognem, da bi te pobral, padnem gotovo na tla, ti pa me tudi gotovo vzdigoval ne bodeš, toraj je boljše, da ostaneš ti, kder si, in jaz, kder sem, z Bogom! Tako je rekel in djal in se takoj proti domu spustil — razoglav!

A. F.

Razne stvari.

(*Pri volilnem shodu v Žarcu,*) kateri je sklican na nedeljo 26. maja t. l. ob $\frac{1}{2}$ /3 uri popoldne, bode poročal drž. poslanec dr. Vošnjak o delovanju

v državnem zboru z ozirom na notranjo in vnanjo avstrijsko politiko, dr. Dominkuš pa v delovanju v deželnem zboru štajerskem. Želeti je, da se slovenski volilci tega shoda v prav obilnem številu vdeležé!

(*Vzajemna zavarovalnica proti ognju v Gradcu*) je vse priporočbe vredna, to kaže njen „Slov. Gosp.“ pridiano oznailo.

(*Učiteljsko društvo za slov. Štajer*) obhaja v Ljutomeru svoj 4. občni zbor 11. junija 1878. Na predvečer je primerna zabava v čitalnici.

(*Ormožka posojilnica*) vabi društvenike na občni zbor v nedeljo 26. maja ob 3. uri popoldne v gostilnici „zur Stadt Graz“ v Ormožu.

(Č. g. Franc Žajdela) je na svoji domačiji v Bukovcih umrl 14. maja 34 let star in je bil 16. maja pri sv. Juriju na Šavnicu pokopan; 18 duhovnikov mu je posodilo zadnjo pot.

(*Za dajaško semenische v Mariboru*) so darovali č. gg. Franc Smrečnik 20 fl. v srebru, farmani brašlovski: Jan. Sternad 1 fl. Lucija Kapus 5 fl. Franc in Marija Povše 2 fl. Mart. Marolt 1 fl. Ant. Rizmal 1 fl. Jozefa Hribernik 1 fl. Mat. Perger 1 fl. potem vel. čest. g. Marko Glaser kanonik in župnik 50 fl. čč. gg. Lenart kaplan 5 fl. Matija Fric dekan 100 fl. (Dalje prih.)

(*Glasovitega mazača*) imajo sosedni Nemci po imenu: doktor Saks, tako da tudi slovenski ljudje iz Lučan in sv. Duha 6 ur daleč k njemu lečejo mimo vračnikov v Lučanah in Arvežu.

(*Obsojeni v Celju*) so tat Anton Kaisersberger na 3 leta v ječo, goljufa Franc Kos in Matija Bučar vsak na 2 meseca, morivec lastnega očeta, 19letni Lajeh na 18 let in morivec 6letne pasterinje Franc Satler k smrti na vislicah.

(*Makolski Georg*) je zapstonj v Gradec rekuriral, liberalni Seidljanec mora na 3 leta iti v luknjo zarad krive prisege.

(*Za po lanjski toči poškodovane*) se je milodarov razdelilo v lipniškem okraju 389 fl. v mariborskem 597 fl. v radgonskem 735 fl. v ljutomerskem 2795 fl. Slednjemu se je tudi dalo 38 hektolitrov zrnja!

(*Strela ubila*) je blizu Ivnika 48letnega delavca, ko je krompir okopal.

(*Savinjo popravljati*) so pričeli blizu Mozirja, delo urno napreduje.

(*Mariborski oderuhi*) tirjajo 100—400 percentov. Tako pravi baron Maks Rast v „Marb.-Zeitung“. Varujte se teh oderuhov!

(*Zarad osepnic*) je šola pri Wurmbergu nad Ptujem do 1. junija zaprta.

(*Obesil*) se je v Mariboru lončarja Wolfa sin. (Spomeni v Lavantinski škofiji.) Č. g. Simon Černoša je imenovan župnik v Pišecah. — Prestavljenata čč. gg. kaplana: Iv. Simonič k sv. Juriju na Šavnicu, — Iv. Kunce k sv. Petru pri Radgoni. Zopet v službo stopi č. g. Jakob Zupanič in pride za kaplana k sv. Lovrencu na dravskem polju.

(Za družbo duhovnikov) je vplačal č. g. V. Kolar 11 gld. (ustn. dopl.)

Dražbe III. 29. maja Liza Goričan v Sitežu 660 fl. 31. maja Marka Rogel v Zdolah 1220 fl. Franc Koren v Poljani.

Listič uredništva in opravnštva. G. R. v Šaleški dolini, hvala, toda pustiva mrtve popolnem na miru! G. B. v Lj. dopis se je moral pristriči, sitnob z sodnijo nečemo imeti. G. Janko V. dopis je neveran, bo treba prenaredbe. G. F. Rajšp. o prestavljenih gospodih „Slov. Gosp.“ nerad poroča, ker je nemogoče vsem sitnobam uiti in vsem ustreči. G. Lapajne: željeno dobite prilično! G. Ž. v Celju 500 iztisov bi stalo 7 fl. Odgovorite! G. Muhič v K. denarje smo prejeli, hvala! Drugi dopisi prih.

Loterijne številke:

V Trstu 18. maja 1878: 34, 82, 59, 12, 48.
V Linetu " 39, 69, 46, 27, 44.

Prihodnje srečkanje: 1. junija 1878.

Tržna cena

preteklega tedna po hektolitrih.

1 Hl. = $\frac{168}{100}$ vag. — 100 kilo = 1 cent in $78\frac{1}{2}$ funta.

Mesta	Pšenica		Rž		Ječmen		Oves		Tarsica		Proso		Ajda	
	fl	kr	fl	kr	fl	kr	fl	kr	fl	kr	fl	kr	fl	kr
Maribor . .	9	30	6	20	5	80	3	40	6	10	6	40	7	50
Ptuj . .	8	60	6	20	5	40	3	40	6	20	7	—	6	40
Ormuž . .	8	90	6	50	5	40	3	25	6	60	7	80	4	17
Gradec . .	9	34	6	20	6	34	3	50	6	10	6	30	5	58
Celovec . .	9	48	6	20	6	29	3	12	6	20	4	46	6	14
Ljubljana . .	9	26	6	34	5	63	3	57	6	60	7	—	6	34
Varaždin . .	7	70	7	10	6	20	4	—	6	40	9	—	7	30
Zagreb . .	8	90	7	—	5	20	3	20	6	40	7	60	7	20
Dunaj . .	11	55	8	60	9	75	7	35	8	65	—	—	—	—
Pešt . .	11	12	7	70	8	32	6	77	7	10	5	—	—	—
Klg.														
100														

Mlin na prodaj!

Ob potoku Močnik v Dolnji Pohanci stoječi zidani mlin z 3 tečaji, in stopa, poleg zidanica, svinjak, 1040 $\square^0$ travnik in 492 $\square^0$ velika njiva se proda. Ceno in pogoje pové

Jožef Rade
v Dolnji Pohanci. Pošta: Rann
(Steiermark).

Barve

vsake vrste, budi suhe budi v firnež pripravljene, potem vse sorte lakov in firnežev kakor tudi veliko izbirko dobrih penselnov priporočam poleg svojega specerijskega in semenskega blaga po solidni nizki ceni

M. Berdajs
trgovec v Mariboru.

3—3

Gorice

v Illoveu pri Ljutomeru se prodajo; trsja je 1 oral 1393 $\square^0$, sadovnjaka in travnika 1 oral 1493 $\square^0$. Poleg je zidana in obokana klet, cena jako nizka in se tudi lebko dolg hranilnici prevzame, več pové g. Gomilšak v Ljutomeru!

Fanta,

ki se je pet šolskih razredov izučil in je slovenskega in nemškega jezika popolnoma zmožen, vzame v špecerijsko štacuno

Franc Holasek,
v Mariboru.

V Ormožu

je na prodaj hiša, 1 nadstropje visoka, z 9 izbami, 2 umetnima ognjiščema, 3 hranilnicami za jedila, 1 kletjo in 1 oral velikim vrtom za sočivje in sadje. Posestvo je pripravno za vsakojako podvzetje, kakor tudi za prijazno prebivanje; več se izvzé pri g. Fr. Gessner-ju — Friedau a. d. Drau. 3—3

Vinograd na prodaj

je v Bebrovniku, v ljutomer-ormužkih vinskih goricah; trsnega nasada je 1 oral v tako dobro obdelanem stanu, zraven je še 1 oral njive in sadunosnika, potem viničarija z prešo in kletjo v zemljo.

Več pove Fr. Gessner: Friedau in Untersteiermark. 3—3

Posestvo

blizu Maribora, v lepem in rodovitnem kraju, za tržaško cesto, eno uro hoda od mesta oddaljeno, z zidano hišo, gospodarskim poslopjem, vrtom, njivami, travniki in lesom, vsega vкупaj 19 oralov, je prostovoljno na prodajo.

Kdor hoče več zvedeti, naj popraša v Pajkovi tiskarni v Mariboru.

OZNANILO.

Ravnateljstvo vzajemne zavarovalnice proti ognju v Gradcu daje svojim p. n. družabnikom na znanje, kako se je upravnega sveta predlog za stran porabljenja čistega dobička pri oddelku zavarovanja za poslopja v l. 1877. v splošnem zboru 6. maja t. l. sprejel. Vsled tega se ima

102.615 fl. 52 kr.

pripisati v prid družabnikom, vsakemu v znesku 10% in se bo to pri vplačevanju zavarovalnine za l. 1879. vračunilo tako, da bo torej 10% imel vsak menje vplačati, kakor do sedaj. Ta dobrota se prizna vsakemu, ki je l. 1877. vsaj skozi 6 mesecev bil pri tem zavodu zavarovan in isto tudi leta 1879. ostane. Dalje se je

46.394 fl. 68 kr.

izločilo in družabnikom v prid za leto 1879. na poseben račun zapisalo, ostanek čistega dobička, t. j.

56.220 fl. 89 kr.

se je pa pridal rezervnemu fondu za nadalejšno okrepčanje tako, da je ves rezervni fond koncem l. 1877. znašal

904.133 fl. 81 kr.

P. n. družabniki pri zavarovalnem oddelku za poslopja se torej opozorujejo, da bodo pri plačevanju zavarovalnine v l. 1879 imeli celih deset procentov menje položiti, kakor dosedaj, ker se je toliko že prigospodarilo, da se jim ta polajžba zamore brez škode za celo društvo pripoznati.

Na dalje ravnateljstvo p. n. družabnikom na znanja, da je upravni svet sedaj, ko je staremu po pravilih določeni obrok dotedel, vsled volitve v splošnem zboru 6. maja t. l. tako sestavljen:

Glavni ravnatelj je gospod Franc grof Meran. Glavnega ravnatelja namestnik gospod dr. Ferdinand Portugal.

Upravni svetovalci so gospodje: dr. Moric vitez Schreiner, ob enem odvetnik za ves zavod.

" gospod Ludvik Nagele.

" " dr. Franc Ilwof.

" " dr. Ferdinand Saria.

" " Julij Krepež.

" " Oton baron Apfaltern.

" " Karol vitez Knaffl Fohnsdorf-ski.

" " Henrik Wastian.

Ravnateljstvo šteje sedaj tele ude:

Gospod dr. Moric vitez Schreiner, upravni svetovalec in odvetnik.

Ludwig Nagele, upravni svetovalec.

" dr. Franc Ilwof, upravni svetovalec.

" Anton vitez Spinler, glavni zapisnikar.

Ravnateljstvo vzajemne zavarovalnice proti ognju v Gradcu,
10. maja 1878.

(Ponatisev ne plačujemo)

Podučiteljska služba

je razpisana za dvarezredno šolo pri sv. Miklavžu pri Ormožu. Letno plačilo znaša zraven prostega stanovanja 330 fl. Prošniki se naj glasijo pri okrajnem šolskem svetu v Ormožu.

Vrbnjak.

* Vsega zdravilstva *

Doktor Gašpar Gorisek

daje na znanje, da se je v Celje pre selil in da tukaj v svoji hiši štev. 103, na glavnem trgu vsaktere bolečine zdravi.

2-3

*

██████████ Tiskarnica družbe sv. Mohora v Celovcu

je izdala in založila:

Ant. Mart. Slomšeka

ZBRANI SPISI.

Druga knjiga:

Basni, prilike in povesti.

Zbral in uredil M. Lendovšek, katehet v Ptuju.

Cena broš. iztis 1 gold. 20 kr.,
trdo vezan 1 " 30 "

██████████ Prva knjiga te zbirke: A. M. Slomšekove Pesmi se tudi še dobiva, broširan iztis po 90 kr., trdo vezan 1 fl.

██████████ V založbi tiskarnice družbe sv. Mohora se še dobija:

Anton Janežičev

slovensko - nemški slovar.

Drugi popravljeni in pomnoženi natis.

Broširan fl. 2.20, trdo vezan fl. 2.50

Naročila sprejemajo vse bukvarnice.

V Ljubljani Bamberg & Kleinmayr in M. Gerber. V Terstu F. H. Schimpff. V Gorici Wokulat. V Mariboru A. Ferlinec. V Celji J. Geiger. V Ptujem W. Blanke. V Radgoni J. Weitzinger. V Novem mestu C. Tandler. V Gradeu Leuschner & Lubensky in U. Moser.

██████████ Kdor pa znesek franko pošlje tiskarnici družbe sv. Mohora v Celovec (najceneje po nakaznici [Postanweisung]) dobi tudi knjigo franko poslano.

6-6

Poročilo računa

upravnega odbora vzajemne

zavarovalnice proti požarni škodi v Gradcu

za
49. upravno leto 1877.

Predlagaje po odločbi § 84 pravil od pregledavnega odbora pregledan sklep računa za 49. upravno leto 1877 pridene upravni odbor o stanju in izidu opravil v omenjenem letu sledeče

poročilo.

I. Po izkazu A so se v oddelku za poslopja leta 1877 udeleženci pomnožili za 6337 s 16.889 poslopij in 11.253.816 gld. zavarovalne vrednosti, med temi je na novo vstopilo 4979 udeležencev s 13.868 poslopij in 7.886.876 gld. zavarovalne vrednosti, izstopilo je 3270 udeležencev s 8131 poslopij in 4.789.237 gld. zavarovalne vrednosti, tedaj ostane z 31. decembrom 1877 na dalje zavarovanih: 88.036 udeležencev s 199.129 poslopij in 103.719.128 gld. zavarovalne vrednosti.

Po specifikaciji izstopa je 756 udeležencev prostovoljno zavarovanje pri zavarovalnici opustilo, pri 468 udeležencih je po § 73 pravil zarad popolne požarne škode in zarad odškodnine, ktera se je po pravilih dala, zavarovanje nehalo, dalje pri 123 udeležencev je čas, na kteri je bila pogodba sklenjena, potekel. Ostalih 1923 udeležencev je bilo uradoma izključenih in sicer večinoma zarad dolžnih društvenih doneskov po odločbi § 72 pravil, drugače v slučajih, v katerih se izključenje po odločbah §§ 22 do 25 pravil o nehanju pravne veljavnosti zavarovalne pogodbe opravičeno vidi.

Tudi sedaj se ne more omen opustiti, da uradoma izključenje onih udeležencev, kteri koncem upravnega leta letne doneske dolžujejo, na redno izpolnjevanje njihovih dolžnosti v obče dober vtis dela, kar se da s tem dokazati, da je koncem leta 1877 od društvenih doneskov za to leto zapovedanih, namreč 461.769 gld. 94 kr. samo 6147 gld. 99 kr., to je okoli 1.33% na dolgu bilo.

Za množenje boljših vaganj svedoči na eni strani povisanje povprečne vrednosti posameznih vnovič zavarovanih poslopij, ktera se je od 459 gld. v letu 1873 na 485 gld. v letu 1874, 501 gld. v letu 1875, 510 gld. v letu 1876 in 520 gld. v letu 1877 povišala, na drugi strani znižanje povprečnega odstotka letnega doneska za 100 gold. zavarovalne vrednosti, kteri se je od 50.01% v letu 1873 na 48.78% v letu 1874, 48.40% v letu 1875, 47.87% v letu 1876 in 46.28% v letu 1877 znižal.

II. V oddelku za premakljivo blago so se zavarovalni listi pomnožili na 6169 z 20.557.928 fl. zavarovalne vrednosti, zbrisalo se pa je po pretečenem v pogodbi izgovorjenem času, po nehanju zavarovanja zarad nastane in odškodovane požarne škode in po znižanju vrednosti 3936 zavarovalnih listov z 18.697.714 gld. zavarovalne vrednosti, tako da z 31. decembrom 1877 za prihodnjo leto znašajo zavarovalni listi 9278 in zavarovalna vrednost 21.463.807 gld.

K temu, kar se je zbrisalo, spada 7.681.204 gld. zavarovalne vrednosti nehajočega posrednjega opravila, od ktere je koncem leta 1877 še le 5.696.682 gld. do popolnega nehanja zavarovalnici dolžnih ostalo, med tem ko so se lastna neposrednja zavarovanja v primeru z letom 1876 z ozirom na izbrisano vsoto za 2.918.378 gld. pomnožila.

V računskem sklepu pod B se vidi kako se je gospodarilo, potem takem so znašali:

I. v oddelku za poslopja dohodki	1,115.221 gld. — kr.
stroški	1,012.605 " 48 "
ostane tedaj	102.615 " 52 "

Proti letu 1876 so se v tem oddelku leta 1877:

dohodki za	111.421 gld. 68 kr.
stroški za	123.123 " 03 "
povišali	

Stanje
zavarovalnice.

I. Oddelek
za
poslopja.

II.
Oddelek
za
pre-
makljivo
blago.

Gospo-
darjenje.
I. Oddelek
za
poslopja.

Na videz neugodna razmera med povišanimi stroški in povišanimi dohodki pa se posebno opira na povišan, vendar namenu, kateri se je s tem doseči hotel, popolnoma primeren izdatek za delno protizavarovanje, ktero se je od 1. januarja 1877 na mesto navprečnega protizavarovanja vpeljalo, stvar ki se bo v tem poročilu še natančneje omenila in iz sledečega razkaza se lahko prava razmera med stroški in dohodki razvidi.

Po bilanciranji se skladajočih, s stroški vred zapisanih prejemkov in izdatkov se kažejo za leto 1877:

čisti prejemki s	548.579 gld.	86 kr.
čisti izdatki	445.964	" 34 "

Čisti izdatki so tedaj potegnoli od čistih prejemkov:

za požarne škode s stroški za preiskovanje, z darili in s stroški za gašenje	leta 1877	44·40%	leta 1876	53·06%
vred	"	5·12%	"	5·21%
za opravnino	"	18·11%	"	4·38%
za protizavarovanje	"	12·93%	"	14·03%
za upravne, splošne zavarovalnične in inventariške izdatke	"	0·73%	"	0·78%
za pristojbinski namestek	"			

skupaj   leta 1877 81·20%, leta 1876 77·46%

tako da znaša čisti ostanek   18·71%, " 22·54%

Dasiravno so bila leta 1877 opravila obširnejša in posebno požarne škode, o katerih se bo potem govorilo, mnogoštevilneja, je vendar razmera med čistimi izdatki in čistimi prejemki leta 1877 razun izdatka za protizavarovanje v vseh drugih oddelkih ugodnejša nego leta 1876.

II. V oddelku za premakljivo blago znašajo:

dohodki v celiem	161.876 gld.	06 kr.
stroški v celiem	151.571	" 39 "
tedaj znaša ostanek	10.306	" 67 "

Če se primeri gospodarjenje leta 1876 z onim leta 1877, se vidi, da so se znižali skupni dohodki za 38.264 gld. 28 kr. skupni stroški za 35.985 " 83, kakor je že lansko leto bilo dovolj razloženo, je to znižanje nastalo iz opuščenja posrednjega in zunanjega opravila.

Po bilanciranji se skladajočih skupnih dohodkov in stroškov znašajo v oddelku za premakljivo blago

čisti dohodki	82.131 gld.	47 kr.
čisti stroški	71.824	" 80 "

Čisti stroški so potegnili od čistih dohodkov:
za požarne škode s stroški za preiskavanje, z darili in s stroški za gašenje

vred	leta 1877	29·43%	leta 1876	36·00%
za opravnino	"	12·80%	"	11·67%
za protizavarovanje	"	37·53%	"	29·96%
za upravne, splošne zavarovalnične in inventariške izdatke	"	7·69%	"	10·73%

skupaj   leta 1877 87·45%, leta 1876 88·36%

tako da znaša čisti ostanek leta 1877   12·55%, " 11·64%

Ker se je od več strani želja izrekla, je upravni odbor sklenil računskim sklepom spet posamezne izkaze o izplačanih požarnih škodah pridjeti in je tedaj temu računskemu sklepu tak izkaz pridjan.

I. V oddelku za poslopja se je leta 1877 v 439 požarnih slučajih za 525 društvenih udeležencev 298.616 gld. 64 kr. odškodnine izplačalo, stroški za preiskavanje, darila za pomaganje, stroški za sklicavanje in gašenje so znašali 7853 gld. 78 kr.

Izplačanih je bilo požarnih škod leta 1877 77 več nego leta 1876 in odškodnine se je 29.173 gld. 23 kr. več izplačalo.

II. V oddelku za premakljivo blago se je leta 1877 v 64 požarnih slučajih neposrednjega opravila 15.855 gld. 88 kr. odškodnine izplačalo, za škode iz nehajočega posrednjega opravila se je zavarovalnica s 16.006 gld. 70 kr. odškodnine udeleževala.

Po številu je bilo leta 1877 29 požarnih slučajev v neposrednjem opravilu več nego leta 1876, zato pa je znašala izplačana odškodnina v neposrednjem opravilu za 579 gld. 36 kr., v posrednjem za 17.907 gld. 82 kr. manje.

Upravni odbor je po pravici, ktero po § 84 pravil ima, v pretečenem letu 14 društvenim udeležencem po milosti odškodnino dovolil in sicer v 12 slučajih se je opustila suspenzija, ktera je zarad nedoplačanja doneskov nastopila (§ 60 pravil), v 1 slučaju se je prezrlo, da se požarna škoda ni o pravem času naznanila (§ 32 pravil) in v 1 slučaju so se prezrli nasledki neresničnega poročila pri zavarovanju (§ 22 in 23 pravil).

Tudi leta 1877 se ni potrebovala izbrana sodnija zarad pripoznane odškodnинe.

II.
Oddelek
za pre-
makljivo
blago.

Požarne
škode.

I. Oddelek
za
poslopja.

II.
Oddelek
za pre-
makljivo
blago.

Pri kazenskih preiskavah, ktera so lansko leto zarad požarov bile, so bile v posameznih slučajih tretje osebe zarad požiganja obsojene, ker pa niso nič imele, ni mogla zavarovalnica svoji pravici na odškodbo veljavnosti pripraviti.

Samo v enem slučaju je bil od požara poškodovan sam zavoljo goljufije obsojen in je dobila zavarovalnica zarad te vdeležitve od že izplačane odškodnine povračilo od 14 gld. 60 kr.

Izdatna delavnost in vspešno delovanje organiziranih požarnih straž se mora tudi sedaj spet s pohvalnim pripoznanjem omeniti in si je upravni odbor prizadeval, s tem da je podpore in ustanovninske doneske v znesku od 2792 gld. 50 kr. dovolil, k vzdrževanju in razširjevanju teh tako koristnih zavodov pripomoči.

Kot darila za posebno delovanje pri gašenju in rešenju se je 523 gld. razdelilo, po pravilih pristojni stroški za sklicavanje in gašenje so znašali 125 gld.

Od zavarovalnice na deželnini odbor štajerski, koroški in kranjski poslana prošnja, gledati na to, da bi ob enem z reformo postav o požarni policiji zavod požarnih straž svoje organično mesto našel in da bi se za njega na eni strani postavno delovanje ustvarilo, na drugi strani v primerem sklopljenju posameznih požarnih straž v primerne zveze sredstvo za vspešno zastopanje požarnih stražnih zadev ustvarilo — do sedaj ni zaželenega vspeha imela.

Upravni odbor je v računskem poročilo za leto 1876 omenil, da je navprečno protizavarovanje, ktero je za vsa poslopja prej in do zadnjega decembra 1876 obstalo, zavarovalnici samo v omenjeni meri zadostovalo, in da se je zategadelj od 1. januarja 1877 bolj umno protizavarovanje vpeljalo, ktero potrebščinam bolj ugaja.

Protizavarščina, ki se ima za to izdati, se je nasproti prejšnji protizarovalni navprečnini sicer izdatno povišala, ali udeleževanje protizavarovalcev na nevarnostih zavarovalnice pride tako v mnogo bolj pravilno razmerje in se tedaj tudi protizavarščina, kar se je več izda, primerno paralisa z odškodninskimi deleži in z deleži stroškov, ktori z ozirom na deleže protizavarovalcev zavarovalnici sami ostanejo, vendar se ne pušča, gledé na pravila umnega protizavarovanja, od protizarovalcev po pravici pričakovani dobiček v nemar. — Nasledek pretečenega leta se je z računom zastran tega protizavarovanja naretem na obeh straneh vjemal in se lehko zastran izida za zavarovalnico dokáže, da bi gospodarstveni ostanek, ako bi se navprečno protizavarovanje vzderžalo, za 7300 gld. 83 kr. manj znesel.

Za požare, kteri so koncem leta 1877 razun že določeno razpravljenih še nedoločeni ostali, so se, kakor je navada, kot zaloge cele vsote, kakor so se naznatile, brez ozira na deleže, ki se imajo po določeni razpravi omenjenih požarov od protizavarovalcev plačati, in sicer:

v oddelku za poslopja s	4.543 gld. 38 kr.
v oddelku za premakljivo blago s	5.426 " 12 "

kot prenesek na novi račun v tekočem gospodarjenju za leto 1877 zapisale.

Zaloge doneskov in zavarščin, ki so na tanko po času za plačilo odločenem posameznih tekočih zavarovanj zračunjene, so med stroški:

v oddelku za poslopja s	482.801 gld. 80 kr.
v oddelku za premakljivo blago s	43.718 " 11 "

kot prenesek na novi račun vpisane, tudi se mora razločno omeniti, da med temi zalogami časna zavarščina, oziroma pozneje v zamenjo došla ni zapopadena, ker se poslednja sicer v razvidu ima, vendar prej, nego se ima plačati, kot vrednost v račun ne postavi.

Upravni, splošni zavarovalnični in inventariški stroški za leto 1877	
znašajo v skupni vsoti	77.251 gld. 25 kr.
tedaj v primeru z onimi leta 1876	82.705 " 63 "
spet manje za	5.454 " 38 "

Upravni odbor je z ozirom na predlog, kteri se bo o daljni porabi enega dela gospodarstvenih ostatkov posebe stavljal, pričakovaje, da se bo sprejel in da se bo pozneje dovoljenje dalo, sklenil, naj se od čistega dobička, ki se je leta 1877 v oddelku za poslopja prigospodaril v znesku od 102.615 gld. 52 kr. z 10% na dolžnost doneskov za 1879 onih društvenih udeležencev, ktori so leta 1877 že 9 mesecov pri zavarovalnici zavarovani bili in še leta 1879 društveni udeleženci ostanejo, znesek od . . . . . 46.394 gld. 68 kr. izbriše in za leto 1879 v novi račun kot dolg zapiše, ktere imajo društveni udeleženci tirjati, ostala vsota od . . . . . 56.220 " 84 "

se pa naj rezervnemu zakladu pridene.

Čisti ostanek v oddelku za premakljivo blago je znašal leta 1877	10.306 gld. 67 kr.
od te vsote je upravni odbor znesek od	5.000 " — "
kot izvanredno zalogu škode poleg prej omenjene za nedoločene škode v račun postavljenne zaloge v znesku od 5.426 gld. 12 kr. porabiti za dobro spoznal, ostala vsota čistega ostanka	5.306 " 67 "
se je po sklepu občnega zbora od 19. junija 1876 za to porabila, da se en del dolga, kteri se je leta 1875 v tem oddelku naredil, pokrije, potem takem in ker so se dalje po pravilih rezervnemu zakladu pripadajoči, tudi k omenjenemu namenu porabljeni prihodki v znesku od 6.096 gld. 30 kr. odračunili, se je dolg zdaj na 30.525 gld. 90 kr., tedaj v celiem za 36.361 gld. 85 kr. znižal.	

Proti zavarovanje.

Zaloga požarov.

Zaloga doneskov in zavarščin.

Upravni stroški.

Poraba gospodarstvenih ostatkov. I. oddelok za poslopja.

II. Oddelek za premakljivo blago.

Reservni zaklad oddelka za poslopja, kteri je, kakor se iz izkaza pod črko D vidi, na koncu leta 1876 znašal, je po lastnih prijemkih in po nakazu prej omenjenega gospodarstvenega čistega ostanka po odračunjenji stroškov, ki jih ta zaklad ima, z 31. dec. 1877 do 904.133 " 81 " prišel, tedaj nasproti letu 1876 se za . . . . . 33.488 " 66 " povišal.

870.645 gld. 15 kr.

K bilanci, ki se pod črko C vidi, ima upravni odbor omeniti, da je on sklenil, naj se od vrednosti posestev, ki v računi stoji, vsako leto 1% odpiše, in ta sklep se je v računi za 1877 in sicer za to in za prejšnji dve leti dogotovl.

Kar se premoženja v bilanci zapisanega tiče, je tukaj samo omeniti, da so se pri namestitvah in okrožnih komisarijih zapisani, v celiem jako mali dolgi od zadnjega decembra 1877 odslej že poravnali; da so koncem leta 1877 skupni dolgi doneskov za 7.440 gld. 80 kr. manjši bili nego koncem leta 1876; — da so dalje pod „različni dolžniki“ dolgi protizavarovalcev zadržani in odslej že poravnani; da so se slednjič pod „Conto Dubioso“ na željo pregledavnega odbora tri tirjatve zapisale, o katerih je tako dvomljivo, če se celo iztirjajo.

Kar se dolgov tiče, je samo potrebno, da se natančneje razloži, na kak način ima oddelek za zavarovanje zercalnega stekla kaj dobiti. Zavarovanje za reči te sorte se je z ozirom na čas, ko so se od visoke oblasti potrjena pravila sprejela, še le mesca novembra 1877 faktično začeti moglo, zarad tega je upravni odbor sklenil, da se bo prvi računski sklep za štirajstmesecno dobo koncem decembra 1878 oddal in zategadelj je tudi cela vsota, ktera se je v zadnjih dveh mesecih leta 1877 za zavarovanje dobila, zapisana kot dolg, ki ga ima ta oddelek dobiti in bo še le v računu za 1878 vračunjena.

Iz tukaj danega računskega poročila o stanju in ravnanju zavarovalnice, kakor iz računskega sklepa, kterege so iz sredine lanskega občnega zборa izvoljeni revizorji računov pregledali in o katerem bodo posebej poročali, se naj prepričanje pridobi, da je ugoden uspeh zavarovalnice in zmirom rastoče zaupanje k njej brez dvoma in smatra upravni odbor na koncu svojega delovanja za prijetno dolžnost, visoki vladni kakor slavnim vladarskim in občinskim oblastnjim za njih dobrovoljno podporo in uradnikom zavarovalnice za njih zdatno delovanje v prid zavarovalnice najsrečnejšo zahvalo, oziroma zaslženo priznanje, izreči.

Konečno stavi upravni odbor predlog:

Občni zbor blagovoli v tem poročilu sklenjeno porabo gospodarstvenih ostatkov potrditi.

Gradec, mesca maja 1878.

Upravni odbor.

49. računski sklep

vzajemne
zavarovalnice proti požarni škodi v Gradci

za
upravno leto 1877.

A. Stanje.

Oddelek za poslopja.

31. decembra 1876 je bilo stanje . . . . .
 Leta 1877 je: na novo vstopilo . . . . .
     se spet sprejelo . . . . .
     se vrednost povišala za . . . . .

Skupaj . . . . .

Izstopilo je . . . . .
 Izbrisalo se je zarad požarov . . . . .
 Začasno zavarovanje je preteklo pri . . . . .
 Izključilo se je zarad nedoplačanih doneskov . . . . .
 Vrednost se je znižala za . . . . .

Tedaj stanje 31. decembra 1877 . . . . .

	Število		Zavarovalna vrednost	Število		Zavarovalna vrednost
	udeležencev	poslopjij		udeležencev	poslopjij	
31. decembra 1876 je bilo stanje	—	—	—	84969	190371	97263549
Leta 1877 je: na novo vstopilo	4979	13868	7866876			
se spet sprejelo	1358	3021	1935020			
se vrednost povišala za	—	—	1451920	6337	16889	11253816
Skupaj	—	—	—	91306	207260	108517365
Izstopilo je	756	2535	1146978			
Izbrisalo se je zarad požarov	468	732	371184			
Začasno zavarovanje je preteklo pri	123	368	1108725			
Izključilo se je zarad nedoplačanih doneskov	1923	4496	1761490			
Vrednost se je znižala za	—	—	409860			
				3270	8131	4798237
Tedaj stanje 31. decembra 1877				88036	199129	103719128

Oddelek za premakljivo blago.

31. decembra 1876 je bilo stanje . . . . .
 Leta 1877 je na novo vstopilo in vrednost se je povišala . . . . .

	Število listov	Zavarovalna vrednost
31. decembra 1876 je bilo stanje	7045	19603593
Leta 1877 je na novo vstopilo in vrednost se je povišala	6169	20557928
Skupaj	13214	40161521
Izstopilo je, vrednost se je znižala, izbrisalo se je zarad požarov in preteklo je začasno zavarovanje	3936	18697714
Tedaj stanje 31. decembra 1877	9278	21463807

B. Gospodarjenje.

	Oddelek za poslopja	Oddelek za premakljivo blago	Skupaj
Dohodki.			
1 Zaloge doneskov in zavarščin	459796 42	42612 92	502409 34
2 Društveni doneski, zavarščina in prtična davščina za nova zavarovanja in zavarovalna povišanja v teku leta 1877	45225 95	71892 02	117117 97
3 Društveni doneski za 1878	463946 87	14216 66	478163 53
4 Protizračunjeni požari	290 —	123 60	413 60
5 Deleži protizavarovalcev pri požarih	65404 75	6281 35	71686 10
6 Deleži protizavarovalcev pri preiskavanju škode	1594 10	301 42	1895 52
7 Deleži protizavarovalcev pri darilih za pomaganje pri požarih	153 85	16 —	169 85
8 Deleži protizavarovalcev pri stroških za sklicovanje in gašenje	13 35	— —	13 35
9 Poravnanje protizavarovanja	2048 33	2406 13	4454 46
10 Protizavarovalna provizija	22118 13	7555 28	29673 41
11 Obresti premoženja	41756 02	— —	41756 02
12 Dohodki posestev	10704 93	— —	10704 93
13 Zaloga protizavarščin	2168 30	11472 68	13640 98
14 Povrnjena izvanredna zaloga škode	— —	5000 —	5000 —
	1115221 —	161878 06	1277099 06
Stroški.			
1 Odpisanje doneskov, zavarščin in prtičnih davščin	6092 55	15427 30	21519 85
2 Izplačani požari	298616 64	24297 96	322914 60
3 Neodločeni požarne škode	4543 38	5426 12	9969 50
4 Stroški za preiskavanje škode	7245 78	1132 60	8378 38
5 Darila za pomaganje pri požarih	483 —	40 —	523 —
6 Stroški za sklicovanje in gašenje	125 —	— —	125 —
7 Provizije	28092 53	10516 57	38609 10
8 Protizavarščina	103569 44	44699 43	148268 87
9 Upravni stroški	57025 70	5074 95	62100 65
10 Splošni stroški zavarovalnice	13766 84	1225 40	14992 24
11 Inventarialski stroški	145 41	12 95	158 36
12 Delež pristojbinskega namestka l. 1877	4023 30	— —	4023 30
13 Hišni davek	3859 18	— —	3859 18
14 Popravni in drugi stroški posestev	2214 93	— —	2214 93
15 Zaloge doneskov in zavarščin	482801 80	43718 11	526519 91
	1012605 48	151571 39	1164176 87
Tedaj ostanek	—	102615 52	112922 19

C. Bilanca.

	Znesek	Dolg.	Znesek
Premoženje.			
1 Gotovina denarnice	13588 87	1 Zaloge požarnih škod	18830 27
2 Vrednostna pisma po vrednosti (kursu) od 31. decembra 1877:		2 Ne potegnjena odškodnina požarov	16498 08
a) sreberna renta nom. 48000 fl. — kr. à 65.70 . . . . . 31560 gld. — kr.		3 Ne potegnjena darila	117 —
b) lotr. posojila l. 1860 nom. gld. 10000.— à 111.30 . . . . . 11130 " — "		4 Ne potegnjene podpore	200 —
c) posojilo grašk. mesta nom. gld. 60600.— à 102.50 . . . . . 62125 " — "	104805 —	5 Stroški, ki so se mesca januarja 1878 imeli plačati za zavezanje, potr- ditev pogodb in prejemov za IV. četrtino 1877	400 55
3 Kot kavcije in ročne zastave založene vred- nostna pisma: sreberna renta nom. 14000 gld. — kr. po kursu od 31. decembra 1877 à 65.75 . . .		6 V letih 1878—1880 plačljivi deli pri- stojbinskega namesteka	3680 79
4 Založena istina:	9205 —	7 Vsota, ki jo imajo udeleženci poslopij iz ostanka leta 1877 v znesku 102615.52 gld. dobiti	46394 68
a) v štaj. Escomptebank v Gradi . . . . . 31502 gld. 53 kr.		8 Različni upniki	4314 66
b) v graški zastavniči . . . . . 30000 " — "		9 Kavcije in ročne zastave	9205 —
c) v denarnicah na Šta- jerskem in Koroškem 564285 " 37 "		10 Doslužbeni zaklad zavarovalničnih uradnikov	19516 69
5 Posestva	625787 90	11 Zaloga društvenih doneskov in za- varščin	526519 91
6 Menjice	180015 63	12 Reservni zaklad	904133 81
7 Dolg namestnije ljubljanske	6000 —		
8 Dolg namestnije celovške	1025 43		
9 Dolg okrožnih komisarjev na Štajerskem	7516 —		
10 Dolžni doneski in zavarščine:	3079 15		
a) za nova zavarovanja 2759 gld. 02 kr.			
b) za zavarovanja na ne- določen čas in sicer za prejšna leta do leta 1876 . . . . . 13434 " 81 "			
c) ravno to za leto 1877 6147 " 99 "	22341 82		
11 Doneski za potrebe leta 1878 zapovedani	478163 53		
12 Delež pristojbinskega namesteka, ki pride na leta 1878—1888	12069 90		
13 Dolgi protizavarovalnih društev in raznih dolžnikov	41216 01		
14 Dvomne tirjatve	830 32		
15 Zaloga protizavarščin	13640 98		
16 Nezaloženi dolg oddelka za premakljivo blago	30525 90		
			1549811 44
Opomba. Gotovi inventar pri ravnateljstvu, obeh namestnijah in okrožnih komisarjih v vrednosti od 2550 gld. 30 kr. v premo- ženje ni vštet.			

D. Reservni zaklad.

Stanje rezervnega zaklada 31. decembra 1876	—	—	870645	15
---	---	---	--------	----

Novi dohodki:

1 Po pravilih rezervnemu zakladu pripadajoča pritična davščina, potem doneski iz prejšnjih let do inkl. 1. 1876	3228	80		
2 Ostanek nezaložene škode lanskega leta	2518	2		
3 Prejeto povračilo požarne škode iz prejšnjih let z deležem vred, ki so ga imeli protizavarovalci pri nezaloženi škodi prejšnjih let	877	1		
4 Kursni dobiček pri lotr. posojilu l. 1860 in pri graškem mestnem posojilu	1923	—		
5 Reservnemu zakladu pripadajoči del od ostanka, ki se je leta 1877 pridobil, in sicer v oddelku za poslopja . . . . . 56220 gld. 84 kr. v oddelku za premakljivo blago 5306 " 67 "	61527	51		
6 Drugi dohodki	566	42	70641	66

Skupaj . . . . .

— — 941286 81

Stroški.

1 Zbrisala se je davščina za premakljive reči in stareji doneski do inkl. 1. 1876, kakor drugi neiztirljivi zneski	3780	—		
2 Zbrisali so se konti posestev	5375	34		
3 Zbrisal se je dolg štajerske „Creditbank“ v Gradei	4000	—		
4 Pozneje izplačana odškodnina za požare iz prejšnjih let	137	50		
5 Pokojnina in odgojevalni doneski	12125	66		
6 Kursna zguba pri sreberni renti	264	—		
7 Drugi stroški	67	53		
8 Za deloma poravnanje nezaloženega dolga v oddelku za premakljivo blago iz leta 1875 v znesku od 41928 gld. 87 kr.	11402	97	37153	—

Stanje rezervnega zaklada 31. decembra 1877	—	—	904133	81
---	---	---	--------	----

Opomba. Kot rezervni zaklad oddelka za premakljivo blago je po §. 10 pravil za premakljivo blago istina od 50.000 gld. iz rezervnega zaklada oddelka za poslopja namenjena.

Anton vitez Spinler l. r.,
generalni tajnik.

Za upravni odbor:

Franc grof Meran l. r.,
generalni ravnatelj.

Franc Doser l. r.,
knjigovodja.

Za ravnateljstvo:

Gustav pl. Conrad l. r.,
predsednik.

Račun so pregledali in z knjigami zavarovalnice v redu in soglasju najšli:
v Gradei, 29. marca 1878

Josef Weis vitez Ostborn l. r.

Dragotin Ohmeyer l. r.

Dragotin Klecker l. r.

Ponatis se ne plačuje.